

Tietoa työn tueksi 6/2026

Vinkkejä ammattilaisille:
Kielitietoisuus lasten, nuorten ja
perheiden palveluissa

Minna Larvio

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN
OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

**Euroopan unionin
osarahoittama**

1.painos, 2026

Kirjoittaja:

Minna Larvio, SOS-Lapsikylä

Taitto:

Liisa Tatti, Nuorten Akatemia

ISBN 978-952-13-7091-5 (pdf)

ISSN 2984-3952

Tietoa työn tueksi

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation julkaisuja

www.osallisuudenkoordinaatio.fi

Lisätiedot julkaisusta:

minna.larvio@sos-lapsikyla.fi

elina.weckstrom@sos-lapsikyla.fi

LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN
OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

**Euroopan unionin
osarahoittama**

TIETOA TYÖN TUEKSI –JULKAISUSARJA

Lasten, nuorten ja perheiden osallisuuden koordinaation julkaisusarja on suunnattu erityisesti valtakunnallisille ja alueellisille ESR+ 4.3-hankkeille, jotka kehittävät lasten, nuorten ja perheiden palveluita osana EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmaa Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027. Julkaisusarjan tavoitteena on tukea hanke-toimijoiden osaamista osallisuuden, yhdenvertaisuuden ja sukupuolten tasa-arvon edistämässä sekä tuottaa hankkeiden toiminnasta tietoa, jotta hyvät käytännöt ja toimintamallit voidaan ottaa laajemmin käyttöön.

Tiivistelmä

Suomen väestön muuttuessa yhä monikielisemmäksi on kielitietoisuus yhä tärkeämpi osa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kehittämistä. Kieli vaikuttaa siihen, miten ihmiset saavat tietoa, hakeutuvat palveluihin, osallistuvat vuorovaikutukseen ja tulevat kuulluiksi omissa asioissaan. Kielelliset esteet voivat synnyttää kielellistä haavoittuvuutta ja heikentää yhdenvertaisuuden toteutumista.

Tässä julkaisussa tarkastellaan kielitietoisuutta osana yhdenvertaisten ja saavutettavien palveluiden kehittämistä. Julkaisussa avataan kielitietoisuuden, kielellisen haavoittuvuuden ja kielellisen saavutettavuuden käsitteitä sekä esitellään käytännönläheisiä toimintatapoja niiden edistämiseksi. Esimerkkeinä kuvataan voimavara-lähtöistä kohtaamista, selkokielen ja selkeän viestinnän hyödyntämistä, kielitietoista hyvinvoinnin mittaria, monikielisyyden huomioimista harrastustoiminnassa sekä ammattitulkauksen käyttöä.

Julkaisun keskeinen viesti on, että kielitietoisuus ei ole yksittäinen menetelmä vaan koko toimintakulttuuria läpäisevä työote, joka vahvistaa osallisuutta, luottamusta ja

yhdenvertaisuutta. Samalla se tukee antirasistista työskentelyä tunnistamalla ja purkamalla rakenteita, jotka voivat sulkea lapsia, nuoria ja perheitä palveluiden ulkopuolelle.

Tämä julkaisu on koottu 20.4.2026 pidetyn Kielitietoisuus lasten, nuorten ja perheiden palveluissa -webinaarin asiantuntijoiden esitysmateriaalien pohjalta.

Webinaarin asiantuntijat olivat:

- [Eveliina Heino](#), VTT, dosentti, yliopiston lehtori, Helsingin yliopisto
- Pia Nummila, [Voimavaraistava ja Inklusiivinen Kielen Oppiminen \(VOIKO\) -hanke](#) (ESR+), Laurea-ammattikorkeakoulu
- Sanni Soilampi, [Yleisurheilun yhteinen talo -hanke](#) (ESR+), Suomen Urheiluliitto ry
- Paula Jägerhorn, [Yhdenvertaisuus käytäntöön – toisen asteen koulutus kaikille](#) (ESR+), Kehitysvammaliitto

Asiasanat: kielitietoisuus, kielellinen haavoittuvuus, yhdenvertaisuus, antirasismi

Sammanfattning

Språkmedvetenheten blir en allt viktigare del av utvecklingen av tjänsterna för barn, unga och familjer i takt med att Finlands befolkning blir alltmer flerspråkig. Individernas språk inverkar på hur de får information, söker sig till tjänster, interagerar och får sin röst hörd i frågor som rör dem. Språkliga hinder kan leda till språklig sårbarhet och sämre jämlikhet.

I denna publikation analyseras språkmedvetenheten som en del av utvecklingen av jämlika och tillgängliga tjänster. I publikationen definieras begreppen språkmedvetenhet, språklig sårbarhet och språklig tillgänglighet, och dessutom redogörs det för hur man i praktiken kan främja dessa. Som exempel anges resursorienterat bemötande, lättläst text och lätt kommunikation, en språkmedveten välfärdsjämnare, flerspråkighet inom hobbyverksamhet samt arbete via tolk.

Det centrala budskapet i publikationen är att språkmedvetenhet inte är en enskild metod utan en princip som genomsyrar hela verksamhetskulturen och som stärker delaktigheten, förtroendet och jämlikheten. Samtidigt bidrar det till att stärka arbetet mot rasism genom att strukturer som kan leda till att barn, unga och familjer faller utanför tjänsterna identifieras och avhjälpas.

Denna publikation har sammanställts utifrån presentationsmaterialet från experterna vid webinariet *Språkmedvetenhet inom tjänster för barn, unga och familjer*, som hölls den 20 april 2026.

Experterna vid webinariet var:

- [Eveliina Heino](#), PD, docent, universitetslektor, Helsingfors universitet
- Pia Nummila, [Voimavaraistava ja Inklusiivinen Kielen Oppiminen \(VOIKO\)](#) (ESR+), Laurea yrkeshögskola

- Sanni Soilampi, Yleisurheilun yhteinen talo (ESR+), Finlands Friidrottsförbund
- Paula Jägerhorn, Yhdenvertaisuus käytäntöön – toisen asteen koulutus kaikille (ESR+), Kehitysvammaliitto

Nyckelord: språkmedvetenhet, språklig sårbarhet, jämlikhet, antirasism

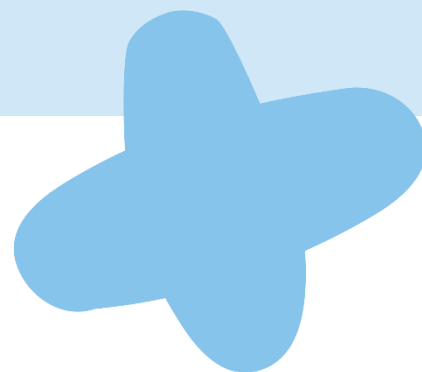
LASTEN, NUORTEN JA PERHEIDEN
OSALLISUUDEN KOORDINAATIO

**Euroopan unionin
osarahoittama**

Sisältö

1. Miksi kielitietoisuus on tärkeää, kun kehitämme lasten, nuorten ja perheiden palveluita?	1
1.1. Keskeiset käsitteet	2
2. Kielitietoiset käytännöt ja kielellisen haavoittuvuuden vähentäminen	4
2.1. Voimavaralähtöinen kohtaaminen	4
2.2. Selkokieli ja selkeä viestintä	5
2.3. Hyvinvoinnin mittaaminen ja seuranta, esimerkkinä Selkokielineen 3X10D-elämäntilannemittari	6
2.4. Kielitietoisuus harrastustoiminnassa	7
2.5. Tulkkaus osana kielitietoista työtettä	8
3. Lopuksi: Kielitietoisuus on keskeinen elementti yhdenvertaisuuden ja antirasismien edistämässä	10

1. Miksi kielitietoisuus on tärkeää, kun kehitämme lasten, nuorten ja perheiden palveluita?

Suomi on muuttunut nopeasti monikielisemmäksi. Vuoden 2025 lopussa Suomessa asui yli 646 000 vieraskielistä henkilöä, mikä vastaa 11,4 prosenttia väestöstä ([Tilastokeskus 2026](#)). Vieraskielisillä tarkoitetaan tässä yhteydessä henkilöitä, joiden äidinkieli on jokin muu kuin suomi, ruotsi tai saame. Vieraskielinen johtaa käsitteenä helposti harhaan, koska käytännössä suuri osa vieraskielisinä tilastoituvista henkilöistä on monikielisiä ja monet heistä puhuvat sujuvasti useita kieliä. On kuitenkin myös niin, että osan heistä asiointikieli palveluissa ei vastaa heidän vahvinta kieltään, mikä voi asettaa heidät haavoittuvampaan asemaan kuin suomea tai ruotsia äidinkielenään puhuvan henkilön.

Käytetyn kielen huomiointi ja siihen liittyvät haavoittuvuudet eivät kuitenkaan koske ainoastaan tätä ryhmää. Suomessa arviolta 11–14 % väestöstä tarvitsisi arjessaan selkokieltä. Tarve voi olla synnynnäinen (esim. jos henkilöllä on ADHD, lukivaikeus tai kehitysvamma) tai se voi johtua esimerkiksi iän myötä kehittyneestä muistisairaudesta. ([Selkokeskus 2025](#).)

1.1. Keskeiset käsitteet

Kielitietoisuus on keskeinen käsite ja osaamisalue, kun haluamme rakentaa yhdenvertaisia palveluita. Kielitietoisuus tarkoittaa ymmärrystä kielen keskeisestä merkityksestä vuorovaikutuksessa, osallisuudessa ja palveluihin pääsyssä. Kieli ei ole pelkästään viestinnän väline, vaan siihen kytkeytyy valtaa, joka vaikuttaa suoraan ihmisten mahdollisuuksiin toimia, osallistua ja saada tarvitsemiaan palveluita.

Kielitietoisuus edellyttää, että työntekijä tunnistaa perheiden erilaiset kielelliset resurssit ja monikielisyyden sekä huomioi niiden vaikutuksen siihen, miten tietoa ymmärretään ja tukea vastaanotetaan.

Kielen merkitys näkyy esimerkiksi siinä, miten helposti ihminen saa ymmärrettävää tietoa palveluista, pystyy ottamaan yhteyttä eri tahoihin, ilmaisemaan itseään ja tunteitaan sekä osallistumaan vuorovaikutukseen tasavertaisena toimijana. Kielen rooli korostuu erityisesti tilanteissa, joissa ihmiset ovat muutenkin haavoittuvassa asemassa.

Kielellinen haavoittuvuus ilmenee tilanteissa, jossa ihminen ei pysty täysipainoisesti käyttämään oikeuksiaan tai osallistumaan oman asiansa käsittelyyn kielellisten esteiden vuoksi. Kielellinen haavoittuvuus ei ole yksilön ominaisuus vaan se syntyy vuorovaikutuksessa. Se voi tulla esiin esimerkiksi tilanteissa, joissa työntekijällä ja asiakkaalla on kommunikaation haasteita yhteisen kielen puutteen takia. Sosiaalisiin kategorioihin, kuten etniseen taustaan, sukupuoleen, koulutukseen tai vammaisuuteen ja näiden risteymiin voi liittyä haavoittuvuuksia, joita kielitaidon puute voi entisestään lisätä.

Kielellinen saavutettavuus on edellytys sille, että palvelut ovat yhdenvertaisia. Saavutettavuudessa on kuitenkin vielä monia haasteita esimerkiksi sosiaali- ja terveysalalla. Vieraskielisillä asiakkailla saattaa olla puutteellinen ymmärrys palveluista ja eri foorumeilla saattaa liikkua väärää tietoa, mikä voi lisätä pelkoa ja palveluihin liittyvää stigmaa sekä vaikeuttaa palveluihin hakeutumista. Ihmiset ovat myös keskenään eriarvoisessa asemassa. Koulutetut ja esimerkiksi englantia sujuvasti puhuvat saavat helpommin tarvitsemaansa tukea ja ne, joilla on hyvä taloudellinen tilanne, voivat käyttää yksityisiä palveluita.

Kielellinen haavoittuvuus syntyy vuorovaikutuksessa ja ympäristön ja palvelujärjestelmän rakenteissa. Siksi sen vähentäminen edellyttää kielitietoisia käytäntöjä, jotka tukevat ymmärrettävää viestintää, yhdenvertaista osallistumista ja jokaisen mahdollisuutta tulla kuulluksi.

2. Kielitietoiset käytännöt ja kielellisen haavoittuvuuden vähentäminen

Tässä luvussa esitellään konkreettisia kielitietoisia keinoja ja menetelmiä, joita voi hyödyntää työskenneltäessä lasten, nuorten ja perheiden parissa.

2.1. Voimavaralähtöinen kohtaaminen

Kielitietoisien työotteen perustana on voimavaralähtöinen kohtaaminen, jossa lapset ja perheet nähdään kokonaisina ihmisinä, joilla on oma kieli- ja kulttuuri-identiteettinsä. Voimavaralähtöisessä lähestymistavassa monikielisyys tunnistetaan vahvuutena ja rikkautena, ei ongelmana.

Lapset ja aikuiset nähdään aktiivisina toimijoina omassa arjessaan myös silloin, kun yhteistä kieltä ei ole. Heidän käyttämänsä kielet ovat olennainen osa identiteettiä, ajattelua ja vuorovaikutusta. Siksi kielten tulisi saada näkyä arjessa, ja ammattilaisten ja muiden lapsia, nuoria ja perheitä kohtaavien aikuisten tulisi olla niistä kiinnostunut.

Perheiden kohtaamisessa keskeistä on tunnistaa heidän kielensä, kulttuurinsa ja arjen käytäntönsä voimavaroina. Monikieliset vanhemmat ovat oman perheensä tapojen ja kielenkäytön asiantuntijoita, ja heidän osaamistaan tulisi arvostaa. Ammattilaisen ja perheen välisen kohtaamisen tulisi rakentua avoimuudelle, kunnioitukselle ja luottamukselle. Yhteistyö syntyy dialogista, jossa kuunteleminen, pysähtyminen ja aito kiinnostus ovat keskiössä. Turvallinen vuorovaikutus ei edellytä täydellistä yhteistä kieltä, vaan se voi rakentua monin eri tavoin.

Kielitietoisuus näkyykin arjen pienissä teoissa ja valinnoissa. Se ei välttämättä vaadi suuria rakenteellisia muutoksia, vaan voi toteutua esimerkiksi kuvien käyttönä tai joustavana kielenkäyttönä. Kun perheiden vahvuudet tehdään yhdessä näkyviksi,

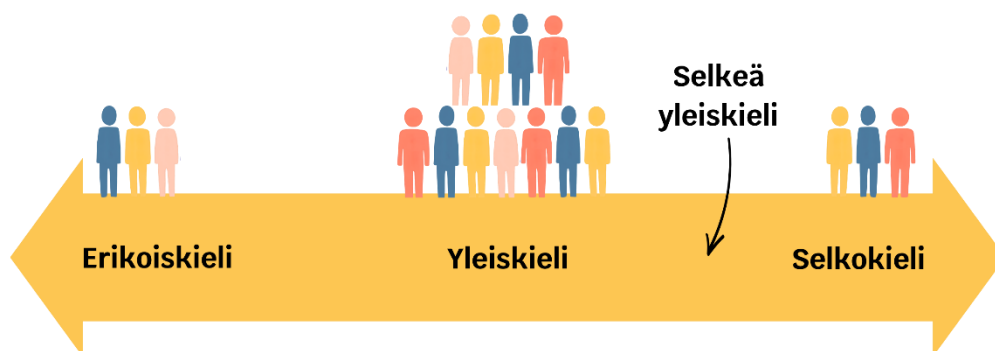
heidän kiinnittymisensä palveluihin vahvistuu ja syntyy yhteinen, kannatteleva toimintakulttuuri.

Tutustu hankkeeseen: [Voimavaraistava ja inklusiivinen kielen oppiminen \(VOIKO\)](#) (ESR+)

2.2. Selkokieli ja selkeä viestintä

Selkokieli on suomen kielen muoto, jota on mukautettu helpommin ymmärrettäväksi sisällön, sanaston ja rakenteen osalta. Se on suunnattu ihmisille, joilla on vaikeuksia ymmärtää yleiskieltä, ja sen tarve koskee merkittävää osaa väestöstä. Vaikea kieli estää monia toimimaan täysivaltaisina yhteiskunnan jäseninä. Selkeä viestintä onkin keskeinen keino vähentää kielellistä haavoittuvuutta ja lisätä osallisuutta.

Kuvio 1. Erikoiskieli, yleiskieli, selkeä yleiskieli ja selkokieli janalla (Selkokeskus, Kehitysvammaliitto).

Selkokielessä pyritään yksinkertaisuuteen ja konkreettisuuteen. Esimerkiksi monimutkainen hallinnollinen teksti voidaan muuttaa suoraan puhuttelevaksi ja ymmärrettäväksi viestiksi, jossa lukija tietää, mikä hänen roolinsa on ja miten hän voi vaikuttaa omaan tilanteeseensa.

Arjen vuorovaikutustilanteissa selkeyttä viestinnässä voidaan lisätä myös käännättämällä materiaaleja eri kielille, käyttämällä ääniviestejä sekä sopimalla esimerkiksi tapaamisia ennakoitavasti samaan aikaan viikosta.

Lisätietoa selkokielestä: selkokeskus.fi

2.3. Hyvinvoinnin mittaaminen ja seuranta, esimerkkinä Selkokielen 3X10D-elämäntilannemittari

Terveys- ja hyvinvointimittareiden käyttö vieraskielisten ja selkokieltä tarvitsevien asiakkaiden kanssa ei ole yksinkertaista, koska mittareiden luotettavuus perustuu siihen, että vastaaja ymmärtää kysymykset ja niiden taustalla olevat käsitteet samalla tavalla kuin mittarin alkuperäisessä kehittämisympäristössä on ajateltu. Usein mittareissa käytetyt käsitteet ovat abstrakteja ja voivat jäädä epäselviksi, jolloin vastaukset eivät välttämättä kuvaa osallistujan todellista tilannetta. Tutkimusten mukaan kielelliset ja kulttuuriset tekijät vaikuttavatkin vastausten luotettavuuteen. Jos mittareita päätetään käyttää, tulee se tehdä kielitietoisuus huomioiden. Tämä voi tarkoittaa esimerkiksi mittarin käännättämistä, kulttuurista sopeuttamista sekä tarvittaessa selkokielistä tai tuettuja toteutustapoja.

3X10D-elämäntilannemittari on Diakonia-ammattikorkeakoulussa kehitetty väline, jonka avulla voidaan kartoittaa henkilön elämäntilannetta ja hyvinvointia kokonaisvaltaisesti. Mittari tarkastelee muun muassa sitä, kuinka tyytyväinen henkilö on eri elämänalueisiin, kuinka tärkeinä hän niitä pitää ja millaisena hän näkee tulevaisuutensa (ks. [3X10D@-elämäntilannemittarit - Diakonia-ammattikorkeakoulu](#)).

Mittarista on kehitetty kaksi selkokielistä ja kuvatuettua versiota: perusselkokieli ja helppo selkokieli. Ne on tarkoitettu erityisesti nuorille, joilla on kehitysvamma tai jotka ovat muuten erityisen tuen tarpeessa. Kehittämistyössä on huomioitu vastaajien erilaiset tavat ilmaista itseään ja siksi kysymysten ja vastausvaihtoehtojen ymmärrettävyys on keskeistä. Kuvatuella on merkittävä rooli, ja ohjaajan tai avustajan tuki voi olla tarpeen. Mittarista on olemassa eri vaikeustasoisia versioita, ja sitä voidaan käyttää joustavasti joko itsenäisesti, tuettuna tai haastattelun muodossa.

Tutustu hankkeeseen sekä selkokieliseen ja kuvatuettuun 3X10D-mittariin: [Yhdenvertaisuus käytäntöön – toisen asteen koulutus kaikille](#)

2.4. Kielitietoisuus harrastustoiminnassa

Kielitietoisuus on tärkeää myös harrastustoiminnassa, jossa sillä voidaan merkittävästi edistää osallisuutta ja yhdenvertaisuutta. Harrastuksessa yhteinen tekeminen ja kielen oppiminen yhdistyvät luontevasti.

Jos toimintaan halutaan osallistujia erilaisilla taustoilla, osallistumisen ei tulisi edellyttää suomen kielen taitoa. Monikielisessä harrastustoiminnassa hyödynnetään selkosuomea ja käytetään eri kieliä joustavasti rinnakkain.

Yksi keino lisätä harrastusryhmien saavutettavuutta on panostaa monikielisten ohjaajien rekrytointiin. Monikielisyys voi tarjota mahdollisuuden osallistua myös niille, jotka eivät osaa suomen kieltä vielä yhtään ja toisaalta harrastusohjaajien moninaisuus viestii myös siitä, että ihmiset erilaisilla taustoilla ovat tervetulleita mukaan toimintaan.

Harrastustoiminnassa kielen oppiminen tapahtuu toiminnan lomassa liikkeen, kuvien ja yhdessä tekemisen kautta. Osallistujat tukevat toisiaan, ja ryhmässä syntyy yhteisöllisyyden kokemus. Parhaimmillaan harrastustoiminta lisää rohkeutta käyttää kieltä, vahvistaa osallisuuden tunnetta ja tukee ryhmään kuulumista.

Harrastustoiminnan saavutettavuutta voidaan parantaa monikielisellä viestinnällä, selkeillä ilmoittautumiskäytännöillä ja tukimateriaaleilla sekä kouluttamalla ohjaajia kielellisestä moninaisuudesta ja yhdenvertaisesta kohtaamisesta.

Tutustu hankkeeseen: [Yleisurheilun yhteinen talo \(ESR+\)](#)

2.5. Tulkkaus osana kielitietoista työotetta

Tulkkaus on keskeinen osa kielitietoista työotetta silloin, kun yhteistä kieltä ei ole. Se tarkoittaa puhetilanteissa tapahtuvaa viestintää, jossa sisältö välitetään kielestä toiseen. Asioimistulkkaus on yleisin muoto viranomais- ja asiakastyössä, ja se toteutetaan yleensä konsekutiivisesti, eli vuorotellen puhuen.

Tulkkauksen käyttöön voi liittyä haasteita. Tulkkien saatavuus voi olla rajallinen, erityisesti harvinaisissa kielissä, ja asiakkaat eivät välttämättä luota tulkin säilyttävän luotamuksellisuutta. Lisäksi esimerkiksi sosiaali- ja terveysalan sanasto on usein vaikeaa, mikä voi heikentää tulkkauksen laatua. On myös riski, että keskustelu käydään tulkin kautta asiakkaan ohi ja asiakas jää ikään kuin sivustakatsojaksi omassa asiassaan.

Tulkin tilaamisessa on tärkeää huomioida tulkin osaaminen, kokemus sekä asiakkaan toiveet, kuten tulkin sukupuoli tai tausta. Lapsia ei tulisi koskaan käyttää tulkkeina, ja myös läheisten käyttöä tulee harkita tarkkaan, koska heitä eivät sido tulkkauksen

eettiset periaatteet, eikä tulkkauksen laatua voida varmistaa. Lisäksi perheenjäsenen toimiminen tulkkina voi vaikuttaa perheen sisäisiin suhteisiin kielteisesti.

Tulkkauksilanteeseen tulee valmistautua huolellisesti. Asiakstapaamiseen tulee varata riittävästi aikaa, vähintään kaksinkertainen aika kuin tapaamiseen ilman tulkkia. Ajankäyttö kannattaa suunnitella hyvin ja valikoida asiat, jotka ainakin pitää tapaamisessa käsitellä. Tulkkille on hyvä mahdollisuuksien mukaan välittää tietoa etukäteen asiakstapaamisen aiheesta.

Tapaamisen aluksi on tärkeää käydä läpi tulkin rooli ja [ammattieettiset ohjeet](#). Tulkkauksilanteessa työntekijän tulee puhua suoraan asiakkaalle selkeällä kielellä, tauottaa puhetta ja varmistaa, että asiat on ymmärretty oikein. Myös nonverbaalinen viestintä, kuten katsekontakti, on tärkeää.

Kaikkia asiakirjoja ei tarvitse kääntää, mutta keskeiset päätökset ja asiakkaan kannalta merkittävät dokumentit tulisi olla saatavilla hänen omalla kielellään tai käydä huolellisesti läpi tulkin avulla.

Lisätietoa tulkkauksen hyvistä käytännöistä: [SOSKIELI-tutkimushankkeen politiikka ja käytäntösuositukset](#)

3. Lopuksi: Kielitietoisuus on keskeinen elementti yhdenvertaisuuden ja antirasismien edistämisessä

Kieli on keskeisessä roolissa kaikissa kohtaamisissa ensimmäisestä yhteydenotosta vuorovaikutustilanteisiin ja dokumentointiin saakka. Ammattilaisten ja muiden lasten, nuorten ja perheiden parissa toimivien aikuisten on hyvä reflektoida omia toimintatapojaan sekä tunnistaa tilanteisiin liittyviä valta-asetelmia ja mahdollisia kielellisiä haavoittuvuuksia.

Kielitietoisuus on keskeinen osa yhdenvertaisten palveluiden ja toiminnan kehittämistä. Se ei rajoitu yksittäisiin menetelmiin vaan läpäisee koko toimintakulttuurin ja arjen kohtaamiset. Kun kielellinen haavoittuvuus tunnistetaan ja siihen vastataan tietoisesti, voidaan vahvistaa luottamusta palveluja tai toimintaa kohtaan, lisätä osallisuutta ja tukea lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia.

Kielitietoisuus on tärkeä elementti myös antirasistissa työtöteessä. Antirasismi haastaa ammattilaisia tarkastelemaan omia oletuksiaan, asenteitaan ja toimintatapojaan. Keskeistä on tunnistaa ne käytännöt ja rakenteet, jotka voivat asettaa ihmisiä eriarvoiseen asemaan, ja toimia aktiivisesti syrjivien käytäntöjen purkamiseksi.

Kielitietoisen ja antirasistisen työtöteen tavoitteena on luoda ympäristö, jossa jokainen voi tulla kohdatuksi arvostavasti omana itsenään riippumatta kielestä tai taustasta. Kun asiakkaan kieli nähdään voimavarana eikä ongelmana, ehkäistään käytäntöjä, jotka voivat sulkea ihmisiä palveluiden tai toiminnan ulkopuolelle. Saavutettavuus, selkeä viestintä sekä ammattitulkien tarkoituksenmukainen käyttö tukevat yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua, tulla kuulluksi ja vaikuttaa omaa elämäänsä.

